Obec Važec

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2014

.....

Ing. Milan Lištiak
starosta obce Važec

OBSAH

ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU 4
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VAŽEC 5
1.1 História 5
1.2 Identifikačné údaje 7
1.3 Geografické údaje 7
1.4 Demografické údaje 8
1.5 Ekonomické údaje 9
1.6 Symboly obce 9
2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA 10
2.1 Samospráva obce 10
2.2 Organizačná schéma obce Važec 13
3. KULTÚRNE A PRÍRODNÉ PAMIATKY V OBCI 14
3.1 Dom Jána Hálu 14
3.2 Múzeum ľudových tradícií 14
3.3 Važecká jaskyňa 14
3.4 Varvas 15
4. MIESTNE ORGANIZÁCIE A KULTÚRA 15
4.1. Miestny odbor Matice Slovenskej 15
4.2 Dobrovoľný hasičský zbor obce 17
4.3 Jednota dôchodcov vo Važci 17
4.4 Poľovnícke združenie Kriváň 18
4.5 Športový klub Kriváň Važec 19
4.6 Folklórne združenie Stráne 20
4.7 Šachový oddiel vo Važci 21
4.8 MS Slovenský červený kríž 21
4.9 MIESTNA KNIŽNICA 22
5. FARSKÉ ÚRADY 22
5.1 Evanjelický a.v. cirkevný zbor vo Važci 22
5.2 Rímsko-katolícka farnosť Važec 24
5.2.1 Diecézne centrum voľného času 24
6. OBECNÝ PODNIK 25
6.1 Hlavná činnosť 25
6.2 Podnikateľská činnosť 26
7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE 27
7.1 Orgány školy 27
7.2 Počet tried a žiakov 28
7.3 Aktivity školy 28
7.4 Projekty 29
7.5 Materiálno-technické podmienky 29
7.6 Úspechy a nedostatky 30
7.7 Psychohygienické podmienky 31
7.8 Voľno časové aktivity 31
7.9 Spolupráca školy s rodičmi 31

7.10 Spolupráca školy a verejnosti....32
8. POSLANIE, VÍZIE A CIELE....32
8.1 Spolu to dokážeme....32
8.2 Poslanie a ciele....32
9. ROZPOČET OBCE NA ROK 2014....34
9.1 Rozbor plnenia príjmov za rok 2014....35
9.2 Čerpanie výdavkov za rok 2014....36
9.3 Hospodárenie príspevkovej organizácie....38
9.4 Rozpočet obce za rok 2014 podľa programov....39
9.5 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2014....40
9.6 Bilancia aktív a pasív podľa stavu k 31.12.2014....41
9.6.1 Vývoj pohľadávok a záväzkov....41
9. 7 Výsledok hospodárenia....42
9.8 Konsolidovaná účtovná závierka....43
9.9 Ostatné dôležité informácie....45

ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU

Vážení spoluobčania,

Nájsť optimálny model vo fungovaní samosprávy nie je úloha jednoduchá a dnes na ňu neexituje žiadny recept. Každý starosta sa snaží svojou prácou prispieť k zveľaďovaniu obce a jej majetku. Ani v roku 2014 to nebolo inak. Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2014, ktorú Vám predkladám, poskytuje reálny pohľad na činnosť obce a dosiahnuté výsledky v uplynulom roku.

Za všetko, čo sa v našej obci dokázalo urobiť sa chcem poďakovať bývalému starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu. Veľké vďaka taktiež patrí aktívnym občanom, občianskym združeniam, klubom, zamestnancom obce a pracovníkom menších obecných služieb. Verím, že aj v budúcnosti budeme napredovať, k čomu by som chcel prispieť svojou prácou.

Ing. Milan Lištiak – starosta obce Važec

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VAŽEC

Obec Važec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1 História

Obec bola osídlená od dávnoveku, čoho dôkazom sú nálezy: kamenná sekera z lokality Slamená, nálezy z doby kamennej pri výstavbe diaľnice D-1, ale najmä bronzový nôž z obdobia halštatskej kultúry r. 1500 pred Kristom, nájdený na brehu Bieleho Váhu v strede obce. Chotárne názvy ako „Turie pole“ a ďalšie, svedčia o starobylosti osídlenia tohto územia. Podľa vizitácie z roku 1222 bola údajne spoločná farnosť Važca a Štrby, a tak možno predpokladať, že išlo o osadu Šoldovo, ktorú rozrumil tatarský vpád. Po ňom, po roku 1241 nasleduje oživovanie krajiny udeľovaním donácií. Roku 1267 kráľ Belo IV. dáva donáciu šľachticovi Bohumírovi na územie od Hybice po spišské hranice. Roku 1280 sa už Važec spomína ako obec. Pomenovanie je od rieky Váh (Važec, Wasuch, Wasech, Vanych). Osadníci, občania Važca neboli poddaní ale slobodníci. Dostali usadlosť do dedičnej držby. Na čele obce stál dedičný richtár – šoltýs. Ihneď po založení obce si Važťania postavili kostol, ktorý bol pôvodne zasvätený sv. Antonovi Pustovníkovi. Ide o najstaršiu stavbu obce, podľa tradície spojenú so šírením kresťanskej kultúry pôvodnej veľkomoravskej misie. V 15. storočí prechádzajú Liptovom husitské vojská na Spiš a tie vplývajú na obyvateľstvo. V roku 1545 celá obec prešla k reformácii.

Ďalšie roky boli poznamenané zápasom za rovnosť, slobodu viery, proti poddanstvu. Tu zbíjal aj známy Juraj Jánošík – pri Bilanskej vode, na Hovaude a miestnych salašoch zas važecký zbojník Šablik. Po vyhlásení slobody vyznania tolerančným patentom Jozefa II. roku 1783 evanjelici za jeden rok postavili drevený kostol na Piesku, ktorý o sto rokov prebudovali na murovaný. Pôsobili tu miestny štúrovci, evanjelický farár Michal Šoltýs a evanjelický učiteľ Daniel Ferienčik. Organizovali národné výstupy na Kriváň. V cirkevnej škole sa vyučovalo v národnom duchu a tak občania s nadšením prijali vznik ČSR. Po oslobodení nastalo kultúrne vzkriesenie. Vznik cirkevných spolkov, založenie krojovanej skupiny, divadelného súboru, spevokolu, ktoré šírili kultúru doma aj v zahraničí. Roku 1921 do obce prichádza maliar Jan Hála i ďalší kultúrny činitelia. Cez tvorbu Jana Hálu a Karola Plicku sa Važec dostáva do povedomia národa. František Havránek sprístupňuje Važeckú jaskyňu.

Tragický deň pre obec bol 17. júl 1931, kedy celá dedina ľahla popolom. Mnoho rodín sa odsťahovalo na Dolnú zem a do Ameriky za chlebom a prácou. Ihneď po ohni si Važťania postavili novú cirkevnú meštiansku školu i verejný vodovod. Vo vojnových rokoch sa celá obec zapojila do boja. Podporovala partizánske oddiely, najmä oddiel Vysoké Tatry, ktorý na čas pôsobil vo Važeckej chate pri Troch studničkách. Obec Važec bola známa aj ako železničiarska obec. V roku 1947 bol zriadený TANAP bez súhlasu a vedomia liptovských obcí. V reštitúcii sa nám zabraté územie nevrátilo, i keď bolo sľúbené. Výstavbu štát dovoľuje i financuje v Starom Smokovci či Tatranskej Lomnici, ale na naše územie zavádza prísnu rezerváciu. Opäť sa zabúda, že liptovské obce cez národné výstupy na hory kriesili duch v národe, že naši otcovia hory zveľaďovali a mali k nim osobný vzťah. A tak važecké lúky bez senníkov, krásne pasienky so starobylými názvami sú už len v histórii a v monografiách.

1.2 Identifikačné údaje

Názov:	**OBEC VAŽEC**
Sídlo:	**Na Harte 19, 032 61 Važec**
Identifikačné číslo organizácie:	315842
Telefón, fax	044/5294212, 044/5294338
e-mail:	obecvazec@stonline.sk
web:	www.obecvazec.sk
okres:	Liptovský Mikuláš
kraj:	Žilinský
región:	Horný Liptov

Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

1.
Názov rozpočtovej organizácie: Základná škola s materskou školou
Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 339, 032 61 Važec

2.
Názov príspevkovej organizácie: Obecný podnik
Sídlo príspevkovej organizácie: Na Harte 19, 032 61 Važec

1.3 Geografické údaje

Obec Važec je najvýchodnejšou obcou Žilinského samosprávneho kraja a okresu Liptovský Mikuláš. Leží vo východnej časti Liptovskej kotliny v nadmorskej výške 788 metrov nad morom. Nad južným okrajom obce sa dvíha pahorkatina s označením Važecký kras rozložený v priestore približne na 30 km^2 . Tu sa geomorfologicky utvorili krasové útvary, z ktorých najvýraznejšia je Važecká jaskyňa. Celková rozloha obce je 5968 ha. Územie obce patrí podľa regionálneho

geomorfologického členenia do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a časti Hybianska pahorkatina. Druhým celkom sú Kozie chrbty a v rámci neho podcelkom Važecký chrbát v južnej časti katastra. Výškové rozpätie katastra je asi od 750 metrov do 1106,1 metrov n.m. na kóte Slamená.

Susedné katastre patria obciam: na západe obci Východná, na severe obci Vysoké Tatry, na východe obci Štrba, na juhu obci Liptovská Teplička. Posledné tri obce patria do Prešovského samosprávneho kraja.

1.4 Demografické údaje

Počet obyvateľov obce Važec k 31.12.2014 bol 2321. Z nich malo v našej obci nahlásených 161 obyvateľov prechodný pobyt. Za rok 2014 sa na trvalý pobyt nahlásilo 55 nových občanov, na prechodný pobyt 14 a odsťahovalo sa 24 občanov. Narodilo sa 23 detí a zomrelo 28 obyvateľov.

Priemerný vek obyvateľov obce Važec k 31.12.2014 bolo 41,68.

Rozdelenie obyvateľov Važca podľa veku.

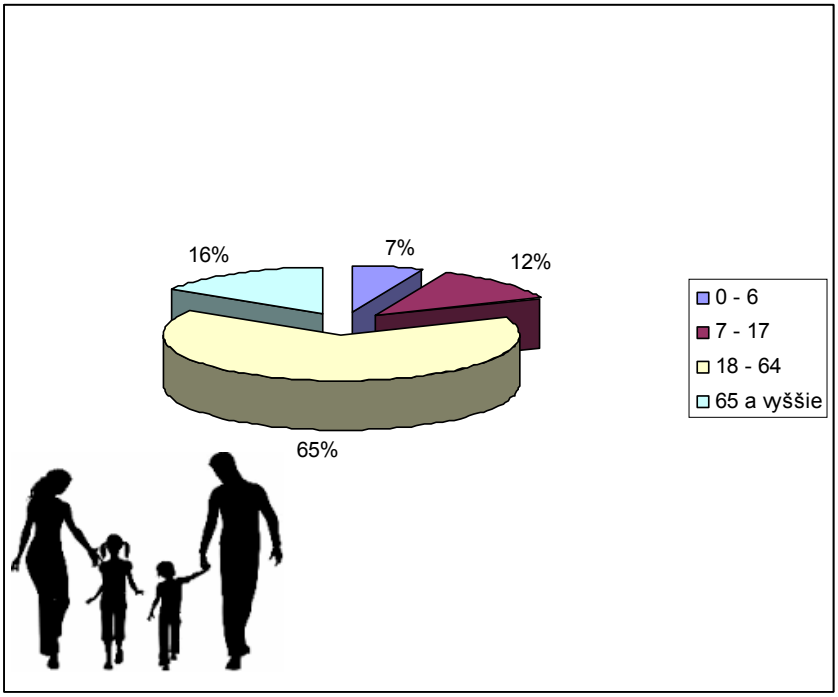

1.5 Ekonomické údaje

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.06.2014

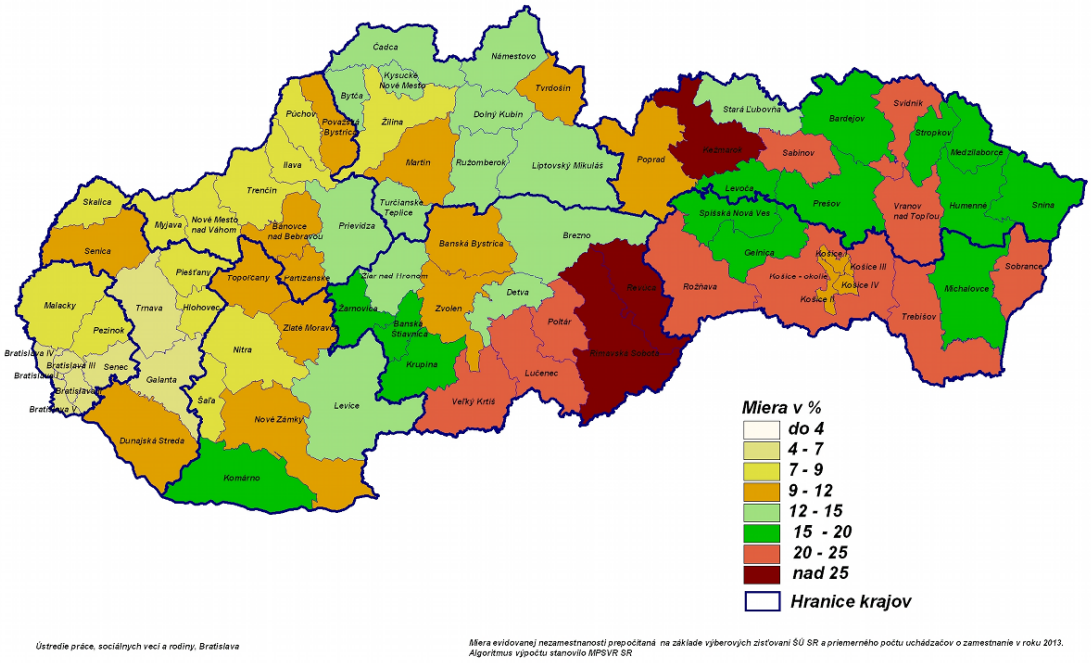

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti prepočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2013. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR

1.6 Symboly obce

ERB OBCE

„*V modrom štíte nad zvlneným úpätím strieborný masív Kriváň, v strede tri zvonce*“.

Zvlnené úpätie predstavuje rozvodie riek, ležiacich v chotári obce, i nárečovú obmenu názvu rieky, pretože Važec je prvá obec na riečke Biely Váh. Jej prameň vyviera pod Kriváňom, ktorého svahy ležia v pôvodnom katastrálnom území obce a tvorí neodmysliteľne kulisu spolu s ďalšími hrebeňmi Vysokých Tatier strážiacu zo severnej strany jej obyvateľov celé veky. Jeden z troch zvoncov sa viaže na prvok z historickej pečate ako atribút Antona – pustovníka, ďalšie dva zvonce sú prepojením na novšiu históriu a vyjadrujú ovčiarstvo a pastierstvo ako základ živobytia obyvateľov podkriváňskych strání. Zvonec vyjadruje zároveň tradíciu, znamenajúcu spev, slovo, posolstvo a prvé osídlenie.

Farby obce – biela, červená, modrá – sú charakteristické pre ľudový textil s typickou bielo-červenou kombináciou a tradičnou modrotlačou domácej výroby.

VLAJKA OBCE

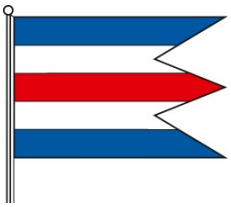

Vlajka obce Važec pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, bielej a červenej. Je ukončená troma cípmi, t.j. troma zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

PEČAŤ OBCE

Je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC VAŹEC. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

2.1 Samospráva obce

Obec Važec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetko záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce

a.) orgánmi obce,
b.) hlasovaním obyvateľov obce,
c.) verejným zhromaždením obyvateľov obce.

ORGÁNY OBCE

Starosta obce Važec bol do 14. decembra 2014 Rastislav Profant. Po voľbách sa novým starostom obce, na štvorročné funkčné obdobie, stal **Ing. Milan Lištiak (SMER).** Zástupca starostu bol Ing. Zdeno Baráni PhD., ktorého na tomto poste 14. decembra nahradil **Miroslav Ilavský**.

Starosta obce

Starosta obce je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia. Starosta zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám. Starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce.

Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávnych vzťahoch obce a v pracovnoprávnych vzťahoch zamestnancov obce, v administratívnoprávnych vzťahoch je správnym orgánom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce.

Poslanci obecného zastupiteľstvo Važca boli do 14. decembra 2014 nasledovní:
Ing. Zdenko Profant, Ing. Zdeno Baráni, PhD., Ján Jurčo, Peter Jacko, Rastislav Ilavský, Daniel Šeďo, Eva Rysuľová, Mgr. Jana Šuleková a Ing. Martina Brezinová.

Po zložení sľubu dňa 14. decembra 2014 sa funkcie ujali nasledovní poslanci:
Ing. Zdenko Profant, Ing. Zdeno Baráni, PhD., Ján Jurčo, Peter Jacko, Ing. Martina Brezinová, Miroslav Ilavský, Mgr. Peter Čupka, Ľubomír Čonka, Iveta Rysuľová.

Obecný úrad

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia

všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

Obecný úrad má vytvorené nasledovné úseky činnosti:

a.) úsek vnútornej správy,
b.) úsek sekretariátu starostu
c.) úsek miestnych daní a poplatkov a životného prostredia
d.) úsek ekonomický
e.) úsek stavebný
f.) úsek údržby, opráv a zabezpečovacích prác
g.) úsek sociálny

Sídlo:	Na Harte 19, 032 61 Važec
IČO:	315842
Telefón, fax:	044/5294212, 044/5294338
e-mail:	obecvazec@stonline.sk
web:	www.obecvazec.sk
Bankové spojenie:	VÚB, Liptovský Hrádok
Číslo účtu:	23923-342/0200

Hlavný kontrolór obce

Hlavným kontrolórom obce je Viera Brezinová. Hlavný kontrolór:

- sa zúčastňuje na zasadnutí OZ s hlasom poradným
- zodpovedá za prípravu všeobecných záväzných nariadení obce, zásad, poriadkov, smerníc, pokynov a iných právnych noriem pre obec,
- vykonáva kontrolu v rozsahu ustanovení § 18d zákona č. 369/1990 Z.z.,
- predkladá obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce,
- predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu,
- predkladá obecnému zastupiteľstvo najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti,
- spolupracuje so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu alebo zo štrukturálnych fondov Európskej únie,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitným zákonom

2.2 Organizačná schéma obce Važec

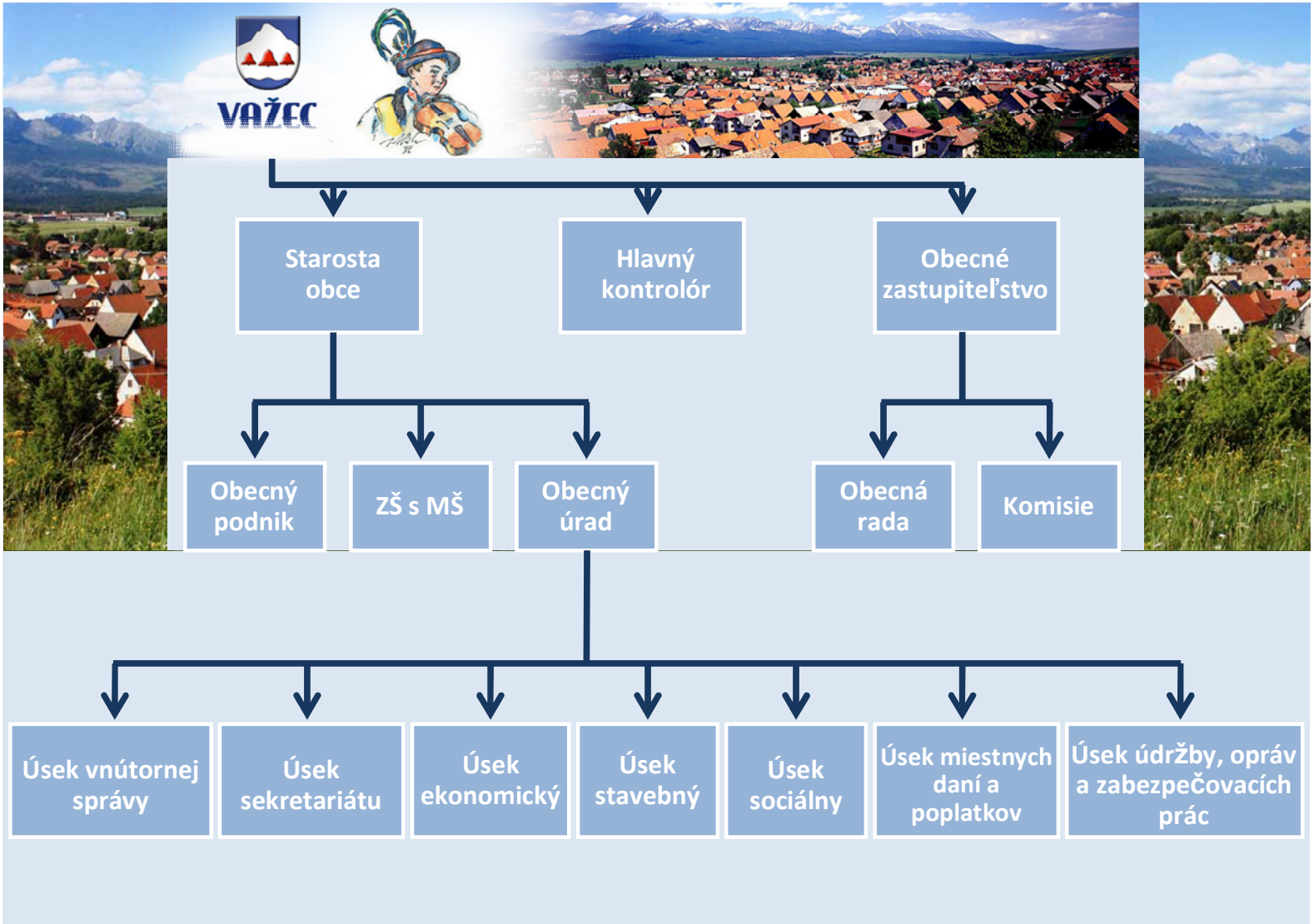

3. KULTÚRNE A PRÍRODNÉ PAMIATKY V OBCI

3.1 Dom Jána Hálu

Galéria Jana Hálu vo Važci je vysunutou expozíciou Liptovskej galérie Petra Michala Bohúňa. Nachádza sa v najvýchodnejšej obci regiónu Liptova, na úpätí Vysokých Tatier. V jej areáli sú dva objekty. Dom, kde žil a tvoril Jan Hála, umelec známy najmä ako maliar rázovitej slovenskej dediny a života važeckého ľudu, funguje počas letnej sezóny na dočasné výstavy.

Druhým objektom je drevenica, v ktorej sa nachádza etnografická expozícia pôvodného važeckého obydlia, jedného z mála dochovaných po rozsiahlom požiari obce v roku 1931. Drevenica je národnou kultúrnou pamiatkou.

3.2 Múzeum ľudových tradícií

Expozícia poľnohospodárskeho náradia a ľudových tradícií Važca. Múzeum má dokumentovať život, bývanie, prácu, zvyky a obyčaje našich važeckých ľudí. Nie menej významné je poznať prekrásny, nenapodobniteľný važecký kroj, mužský i ženský, v plnej jeho nádhere.

3.3 Važecká jaskyňa

Nachádza sa vo Važeckom krase na styku Kozích chrbtov s Liptovskou kotlinou, na západnom okraji obce Važec. Vchod do jaskyne, ležiaci 8 m nad údolnou nivou Bieleho Váhu, je v nadmorskej výške 784 m. V jaskyni je bohatá snehobiela sintrová výzdoba, malé jazierka a významné

paleontologické nálezisko kostí jaskynných medveďov, ktorý celoročne obývali jaskyne, kde tiež odchovávali mláďatá. Pozostatky kostier sa nachádzajú takmer výhradne v jaskyniach. Bol prevažne bylinožravec. Živil sa rastlinami a bobuľami, veľmi zriedkavo menšími živočíchmi. Podzemné priestory dekorujú najmä stalaktity, stalagmity a sintrové jazierka. Značná časť jaskyne je vyplnená jemnými sedimentmi naplavenými bývalými. Najmä povodňovými vodami Bieleho Váhu, údajne aj vodami z ponorného toku z poloslepej doliny v Priepadlách.

3.4 Varvas

Jedinečný chránený úkaz prírody na brehu Váhu pri Važeckej jaskyni. Východne od obce v lokalite Priepadlá, podzemné vody s hukotom padajú do hlbín a tak prúdy vôd po stáročia vytvorili podzemné útvary Važeckého krasu s Važeckou jaskyňou. Pred Jaskyňou vynára sa z hlbín vyvieračka a prudko vteká do Váhu ako teplý prítok, ktorý i v zime poháňal píly a mlyny. Slovenský polyhistor Matej Bel tento prírodný klenot opísal v spise Notitia roku 1735. Vedecké pojednanie podal miestny speleológ František Havránek.

4. MIESTNE ORGANIZÁCIE A KULTÚRA

V obci Važec pôsobí množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií a klubov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne aj na Slovensku. Medzi tie najaktívnejšie patrí Miestny odbor Matice Slovenskej, Klub jednoty dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor obce, Folklórne združenie Stráne, Športový klub Kriváň Važec a iné.

4.1. Miestny odbor Matice Slovenskej

V roku 2014 sa Miestnemu odboru Matice Slovenskej podarilo sprístupniť raritu našej obce – Vyvieračku Varvas pri Važeckej jaskyni, do čoho bol zapojený Obecný úrad vo Važci

spolu s Poľnohospodárskym družstvom a pozemkovým spoločenstvom Urbár. Tradičnou akciou miestneho odboru Matice Slovenskej je usporiadanie výstavy pod názvom Jarné nápady, ktorá sa koná vždy pred Kvetnou nedeľou. Výstava je zameraná na výrobky a ručné práce s jarnou tematikou. Ako hosť účinkoval predseda MO MS z Batizoviec, Milan Pastrnák, ktorý predvádzal vyškrabávanie veľkonočných vajíčok batizovskou technikou. Mesiac máj priniesol 2 významné výročia, ktoré si MO MS dôstojne pripomenul. Pri 170 výročí založenia celoslovenského spolku Tatrín bol pripravený kultúrny program z našich národných piesní a básní, účinkovalo Folklórne združenie Stráne. Dňa 17.5.2014 si taktiež miestny odbor pripomenul 30. výročie úmrtia básnika a kňaza Janka Silana. Na miestnom cintoríne bola položená kytica kvetov na jeho hrob a zaznel krátky kultúrny program v spolupráci s rímsko-katolíckou cirkvou. V tomto roku uplynulo taktiež 100 rokov od narodenia tohto významného básnika, na základe čoho sa v diecéznom centre konala výstava o živote a diele básnika. V kultúrnom programe vystúpil Folklórny súbor Haviar z Rožňavy. Miestny odbor Matice Slovenskej prispel do programu básňami. Už tradične sa Miestny odbor Matice Slovenskej podieľal na spoluorganizovaní akcie Jar vo Važci. V roku 2014 bola táto kultúrna akcia spojená s pripomienkou 55. výročia úmrtia nášho maliara Jána Hálu na základe čoho sa podarilo osadiť pamätnú tabuľu venovanú tomuto umelcovi na miestnom cintoríne. Pri príležitosti 70. výročia SNP MO MS pripravil kultúrny program, kde okrem položenia venca na pomník padlým bola zapálená partizánska vatra doplnená o spevy Folklórneho združenia Stráne spolu s prednesom básne Mor ho od Sama Chalúpka, ktorú zarecitoval riaditeľ Domu Matice Slovenskej v Liptovskom Mikuláši Marek Nemec. Zlatým klincom programu

bolo nalietavanie lietadla Milana Ilavského a zoskoky troch parašutistov priamo do prostriedku k vatre. Rok bol zakončený výstavou ikebán a medovníčkov s vianočnou tematikou. Za významný úspech môžeme považovať odvysielanie relácie na STV 2, kde bola divákom priblížená história a kultúra našej obce manželmi Hybenovcami spolu s Folklórnym združením Stráne, do programu bol taktiež zahrnutý cirkevný spevokol ECAV.

4.2 Dobrovoľný hasičský zbor obce

Rok 2014 začínal pre DHZO 2. ročníkom Hasičského plesu s hojnou účasťou a výbornou atmosférou. Taktiež sa organizovala halová súťaž pre hasičskú mládež a dorast. Na základe podnetu boli členovia DHZO v Základnej škole s materskou školou vo Važci predstaviť kúsok z ich práce, hasič – záchranár, najmenším školákom. DHZO Važec sa v minulom roku zúčastnil Okresnej hasičskej ligy s vynikajúcimi výsledkami. Chlapci sa

postavili na druhú priečku stupienka víťazov a dievčatá obsadili v celkovom hodnotení tretie miesto. Dobrovoľný hasičský zbor obce sa v roku 2014 venoval protipožiarnym hliadkam v katastri obce, čím pomáhal udržovať prejazdnosť lesných a požiarnych ciest a zároveň znižovať riziko vzniku a šírenia lesných požiarov. 10 členov sa zúčastnilo základného kurzu, druhého a tretieho stupňa odznaku odbornosti. V roku 2014 bol DHZO privolaný k dvom požiarom suchej trávy. Prvý v lokalite Obršiar, kde zasahovali dvaja členovia DHZO a druhý v lokalite Jašperky s počtom člnov tri.

4.3 Jednota dôchodcov vo Važci

V roku 2014 si členovia Jednoty dôchodcov pripomenuli niekoľko výročí na základe čoho sa konali spomienkové slávnosti. Pri príležitostí 69. výročia oslobodenia našej obce sa konala spomienková slávnosť v hale Základnej školy vo Važci. Významným výročím bolo 70. výročie SNP na základe čoho sa členovia Jednoty dôchodcov zúčastnili slávnosti na

Podbanskom, a taktiež si uctili padlých pri pamätníku obce Važec. Ďalším významným výročím bolo uplynutie 100 rokov od ukončenia 1. svetovej vojny na základe čoho 11.11.2014 členovia zariadili vyzváňanie zvonov, ako spomienku na padlých. Už tradične sa v tomto roku konala slávnostná schôdza, pod názvom „Posedenie pri jedličke“ kde kultúrny program pripravili žiaci Základnej školy vo Važci a členovia Jednoty dôchodcov, ktorí program obohatili o spev a prednes básne. Významnou udalosťou pre členov bolo stretnutie s americkými študentmi a dôchodcami, ktorí prišli do obce v spolupráci s nadáciou Cooperative Baptist Fellowship. Pri príležitosti tohto stretnutia si navzájom vymieňali informácie o živote a ich práci. Členovia Jednoty dôchodcov sa taktiež zúčastnili brigád, či už pri úprave okolia obce, úprave pri pamätníku padlým pred Obecným úradom vo Važci, ako aj pri úprave cintorína. Taktiež bola usporiadaná výstava prác členov Jednoty dôchodcov kde svoju zručnosť ukázali na výšivkách, tkaninách a pri háčkovaní a usporiadali výstavu važeckých krojov a starosvetského náčinia. Táto výstava, ako stála expozícia, je k nahliadnutiu v Základnej škole vo Važci.

4.4 Poľovnícke združenie Kriváň

Poľovnícke združenie je v našej obci veľmi aktívne. V roku 2014 sa im podarilo splniť plán lovu na 100%. Taktiež sa v tomto roku mohli pochváliť krásnymi loveckými úspechmi na výstave v Liptovskom Hrádku, ktorá sa koná každoročne v marci. Na tejto prehliadke sa poľovnícke združenie Kriváň mohlo pochváliť štyrmi medailovými trofejami. Zlatou za diviaka, pomyselné striebro za jeleniu trofej a bronzové za srnca a jazveca. Významnou udalosťou v tomto roku bolo aj udelenie Medaile svätého Huberta tomuto združeniu. Medailu svätého Huberta udeľuje Slovenský poľovnícky zväz združeniam alebo jednotlivcom, ktorí sa zaslúžili o rozvoj poľovníctva angažovanou prácou, vedeckou i umeleckou činnosťou, alebo úspešnou reprezentáciou prispeli k šíreniu dobrého mena slovenského poľovníctva. V zimnom období vrcholí poľovnícka sezóna a aj naši važeckí poľovníci sa v tomto čase

venujú poľovačkám intenzívnejšie. Výsledkom niektorých poľovačiek sú aj nevšedné úlovky. V tejto sezóne sa medzi najzaujímavejšie určite radí vlk (hmotnosť 53kg) a kapitálny jeleň. Obe trofeje sú natoľko zaujímavé, že pravdepodobne získajú aj medailové ocenenie. Na definitívne výsledky však budeme musieť počkať do marca, kedy bude chovateľská prehliadka.

4.5 Športový klub Kriváň Važec

Po 17 rokoch prestávky sa v našej obci v roku 2014 konečne podarilo oživiť futbal.

V areáli základnej školy sa podarilo vybudovať futbalové ihrisko a od augusta našu obec začali futbalisti reprezentovať v rámci 3. B triedy oblastnej futbalovej ligy. Slávnostné otvorenie ihriska sa uskutočnilo pred prvým súťažným zápasom, 3. augusta za účasti Pavla

Makovického z Liptovského futbalového zväzu, zástupcov domáceho športového klubu Kriváň a starostu obce, ktorý po slávnostnom príhovore a symbolickom prestrihnutí pásky na novom ihrisku prvým výkopom otvoril úvodný zápas sezóny. Po 13. kolách sa naše mužstvo umiestnilo na vynikajúcom 6. mieste. Počas jesennej futbalovej súťaže ich vo veľkom počte povzbudzovali fanúšikovia nielen na domácich zápasoch, ale aj v hojnom počte chodili na zápasy „vonku".

4.6 Folklórne združenie Stráne

Folklórne združenie Stráne je veľmi aktívnym nie len v prezentovaní obce po Slovensku ale taktiež v kultúrnom dianí obce. Ich príspevky a obohatenie programu možno vidieť skoro v každom kultúrnom podujatí organizovanom v obci Važec. Zúčastnili sa na pamiatkovej slávnosti k 55. výročiu úmrtia maliara Jana Hálu. Taktiež už pravidelne obohatili program na kultúrnom podujatí Jar vo Važci – otváranie studničiek. Spevom a tancom taktiež prispeli na oslavách výročia SNP, ktoré sa oslavovali v auguste. Program osláv bol rozdelený na dva časti. Pietna spomienka sa uskutočnila pri pamätníku pri obecnom úrade kde vystúpili speváčky FZ Stráne. Program ďalej pokračoval na Vŕškoch nad jaskyňou kde tentoraz divákom ponúkli krásne tanečné vystúpenie. FZ Stráne taktiež aktívne podporujú náš futbalový klub. Pri slávnostnom otvorení ihriska vystúpili speváčky združenia, ktoré piesňou zaželali našim futbalistom veľa strelených gólov a víťazstiev. Rok uzavreli obnovením dávnej tradície, keď sa vo vianočnom čase vybrali koledovať „popod obôky". Práve takýmto spôsobom chceli pripomenúť časy, keď koledovanie bolo vo Važci súčasťou Vianoc a oživiť túto tradíciu. Koledovaním chcú folkloristi prinášať radosť do važeckých domácností aj v budúcnosti. Za významný úspech

môžeme považovať odvysielanie relácie na STV 2, kde bola divákom priblížená história a kultúra našej obce manželmi Hybenovcami spolu s Folklórnym združením Stráne.

4.7 Šachový oddiel vo Važci

„Šachová partia je pekná symfónia, ktorú tvoria obidvaja hráči, aj víťaz, aj porazený“, hovorí o kráľovskej hre Ján Goč, zakladateľ šachového oddielu vo Važci. V roku 2014 oslávil šachový oddiel 40 rokov od jeho založenia. Podľa údajov v obecnej kronike sa šach začal hrávať už v 30-tych rokoch minulého storočia. Po určitom útlme došlo v roku 1974 k obnoveniu šachového oddielu, ktorý funguje dodnes a jeho členovia dosahujú pekné individuálne i kolektívne výsledky. V tomto roku si členovia važeckého šachového oddielu na svoje kontá pripísali zaujímavé úspechy. Jozef Meško skončil tretí na 69. ročníku turnaja Prebor Európy jednotlivcov, kde sa zúčastnilo celkovo 14 hráčov a zastúpených bolo 11 krajín. Turnaj sa hral od januára 2012 do júna 2014. Výborný výsledok dosiahol aj najstarší člen šachového oddielu Ján Goč na 2. ročníku Open turnaja v rapid šachu O pohár primátora mesta Liptovský Hrádok. 7. 6. sa v kultúrnom dome v L. Hrádku stretlo 66 šachistov. Ján Goč zvíťazil v kategórii seniorov a v celkovom poradí skončil na 17. mieste. Okrúhle výročie si na sklonku roka naši šachisti pripomenuli malou slávnosťou, ktorej súčasťou bol – ako inak bleskový turnaj (partie na čas), výstava historických dokumentov a fotografií a nechýbala ani zaujímavá šachová úloha.

4.8 MS Slovenský červený kríž

V roku 2014 Miestny spolok Slovenského červeného kríža v spolupráci s obcou, pri príležitosti Dňa učiteľov, zorganizoval slávnosť pre učiteľov zo základnej školy i materskej školy ale aj pre pedagógov, ktorí sú už na dôchodku. Pripravili program z repertoáru Detského folklórneho súboru Podkrivánček, aerobiku, ale aj sólových vystúpení detí s hrou na kayboarde. So slovami vďaky a uznania sa prítomným učiteľom prihovorila predsedníčka MS SČK Anna Lučanská. MS SČK vo Važci sa taktiež podieľal na organizovaní kultúrneho

podujatia osláv výročia Slovenského národného povstania. Výbor miestneho spolku Slovenské červeného kríža taktiež v tomto roku zorganizoval súťaž o najkrajšiu záhradku, v rámci ktorej bolo zorganizované novembrové posedenie, na ktorom boli odovzdané darčeky v podobe kvetov, ako prejav vďaky za zveľaďovanie našej obce.

4.9 MIESTNA KNIŽNICA

Adresa: Miestne kultúrne stredisko
Fodorova 769
032 61 Važec
Otvorená: pre verejnosť
Pondelok: 15:00 – 18:00
Piatok: 15:00 – 18:00
Nedeľa: 15:00 – 17:00
pre Základnú školy s materskou školou
Streda: 09:00 – 11:00

Obecná knižnica je umiestnená v samostatných priestoroch Miestneho kultúrneho strediska. O knižničný fond a materiálovo-technické zabezpečenie sa stará obec.

5. FARSKÉ ÚRADY

5.1 Evanjelický a.v. cirkevný zbor vo Važci

Hlavné Služby Božie sú nosnou aktivitou a živou pulzujúcou tepnou každého cirkevného zboru. Kde sa oni konajú pravidelne, cirkevný zbor žije. Hlavných Služieb Božích sme v roku 2014 mali spolu **65**. Priemerná účasť z tohto počtu vychádza na jedny Služby Božie 117 účastníkov.

Sviatosti

KRST Svätý je našou prvou evanjelickou sviatosťou. Prvou hovoríme aj preto, lebo ho udeľujeme človeku ako prvé dobrodenie cirkvi, - neraz už krátko po narodení. Sviatosť SVÄTÉHO KRSTU bola v našom Chráme Božom v roku 2014 udelená spolu 12 krát. Spolu 11 krstov bolo

udelených v našom CZ Važec. Z tohto počtu 11 krstov bolo pokrstených 8 chlapcov a 3 dievčatá, všetko deti do 7 rokov.

Sviatosť VEČERE PÁNOVEJ je druhá sviatosť, a zároveň aj posledná, ktorú ustanovil Pán Cirkvi – Ježiš Kristus. Zo sumárneho počtu 24 krát konania sa Večere Pánovej v našom CZ to bolo nasledovné:

- 10 krát sa konala Večera Pánova na veľké cirkevné sviatky a slávnosti cirkevného zboru;
- 3 krát sa odslúžila v rodinách;
- 2 krát sa konala Večera Pánova pred sobášom;
- 2 krát bola prislúžená Večera Pánova starším a chorým, teda aj imobilným členom CZ;
- a zvyšných 7 krát sa konala v rámci pravidelného prisluhovanie v CZ raz mesačne.

Slávnosť KONFIRMÁCIE sa v našom CZ v roku 2014 konala dňa 01.júna 2014, a to už tradične na Nedeľu po Vstúpení.
Konfirmovaných bolo spolu 6 mladých ľudí, z toho počtu bolo 5 chlapcov a 1 dievča.

Cirkevné úkony

Sobáš - v našom cirkevnom zbore sme mali v roku 2014 spolu 4 sobáše. Z tohto sa v našom kostole konali 3 sobáše, a 1 sobáš bol vykonaný v Evanjelickom kostole v Liptovskom Mikuláši. Z počtu 4 sobáše boli 2 sobáše čisto evanjelické, a 2 sobáše zmiešané, teda evanjelicko-katolícke.

Pohreb - v uplynulom roku 2014 sme mali všetkých, domácich a aj ostatných, spolu 21 pohrebov. Z tohto počtu boli 2 krát pochovávaní v našom kostole a na cintoríne členovia iného cirkevného zboru (konkrétne CZ Poprad), a 19 pohrebov boli naši domáci veriaci členovia CZ. Zo sumárneho počtu 19 pohrebov domácich veriacich bolo 10 pochovaných mužov, a 9 žien.

Spevokol

Aj toho roku 2014 požehnane pôsobil, ako aj roky predošlé, cirkevný Evanjelický spevokol. Účinkoval pod vedením sestry zborovej kantorky Vierky Rysulovej. Celkový počet jeho členov bol v

uplynulom roku spolu 24. Z tohto sumárneho počtu bolo 7 mužov a 17 žien.

To, že požehnane pôsobil v cirkevnom zbore je pravda doslovne, pretože účinkoval takmer na všetkých vnútro-zborových (pohreby, sobáše, sviatky), ale aj mimo-zborových (ekumenická pobožnosť, koncert spevokolov Liptove a iné.) podujatiach, kde to bolo potrebné a možné.

Plány do budúcnosti

V blízkej i vzdialenejšej dobe plánujeme uskutočniť NAJMÄ nasledovné:

- rekonštrukcia strechy kostola,
- nový chodník okolo kostola,
- rekonštrukcia zborového domu,
- rekonštrukcia altánku vo dvore, pre potreby stretania sa.

5.2 Rímsko-katolícka farnosť Važec

5.2.1 Diecézne centrum voľného času

Diecézne centrum voľného času vo Važci bolo zriadené 1. septembra 2004 Rímskokatolíckou Cirkvou Biskupstvo Spišské Podhradie, aby poskytovalo služby na uspokojenie potrieb detí a mládeže v oblasti záujmového vzdelávania realizované v kresťanskom duchu. Pomáhalo vytvárať podmienky pre užitočné trávenie voľného času detí a mládeže. V školskom roku 2014/2015 fungovali v Diecéznom centre voľného času vo Važci tieto krúžky ktoré navštevovali deti a mládež z Važca:

- počítačový krúžok, ktorý pracoval v pondelky popoludní, s počtom detí: 24 z toho do 15 rokov 23.
- voľný klub vo štvrtky večer 14 detí z toho do 15 rokov 8 členov
- piatok popoludní to bol krúžok Škola hrou: 11 detí do 15 rokov
- v piatok podvečer Detské stretko: 15 detí do 15 rokov
- v soboty večer sa stretávala Evanjelická mládež: 8 členov z toho 3 do 15 rokov
- cez víkendy prebiehala v DCVČ

v spolupráci s Komisiou pre mládež v Spišskej diecéze: Diecézna animátorská škola 1. ročník a Diecézna animátorská škola 2. ročník spolu viac ako 100 mladých z Liptova, Oravy a Spiša i ďalších slovenských miest a obcí.

V 1. polroku bolo centrum otvorené pre hudobné skúšky mladších i starších v dohodnutých termínoch. Mladší i starší mohli navštíviť herňu s prístupom na internet, kde si pripravovali projekty do školy alebo iné informácie vyhľadávali na internete.

V 2. polroku za pomoci Obce Važec sme realizovali projekt Šport za stolom.

Celoročne je verejnosti prístupný areál DCVČ s lezeckou stenou a plocha s prírodným trávnikom, kde plánujeme pripraviť ihrisko.

Diecézne centrum poskytovalo priestory podujatiam Kultúrneho roku Janka Silana, ktorý trval do konca novembra 2014, taktiež priestorovo vypomohlo pri podujatí obce Važec Vítanie jari.

6. OBECNÝ PODNIK

Obecný podnik , Príspevková organizácia obecného úradu bol zriadený 01.07.1997.

Predmet činnosti : **Hlavná činnosť**
Podnikateľská činnosť

6.1 Hlavná činnosť

spočíva :
- v zabezpečení zberu a vývozu TKO obce
- údržba verejného osvetlenia
- údržba miestneho rozhlasu
- údržba verejnej zelene
- údržba miestnych komunikácii
- prevádzka Domu smútku

Vývoz TKO – obecný podnik zabezpečuje dodávateľským spôsobom. Na zabezpečenie vývozu TKO boli za rok 2014 výdavky vo výške 47 578 €.

Údržba verejného osvetlenia – zabezpečuje výmenu výbojok, opravy elektrického vedenia a prípadne aj výmenu komplet svietidiel. Na túto činnosť je zamestnaný na dohodu 1

pracovník. Na prevádzku verejného osvetlenia boli za rok 2014 vynaložené finančné prostriedky vo výške 23 785 €.

Údržba miestneho rozhlasu – spočíva hlavne v oprave vedenia, ktoré je prerušené a výmene tlakových reproduktorov. Túto činnosť zabezpečujú pracovníci verejno-prospešných prác. V roku 2014 boli nakúpené reproduktory v sume 246 €.

Údržba verejnej zelene – vykonáva sa kosenie trávnatých plôch, odvoz trávy na obecnom priestranstve, námestie a krajnice miestnych komunikácií. Ďalej sa vykonáva kosenie cintorína v období mesiacov máj – október. Na túto činnosť využíva pracovníkov verejno-prospešných prác a odvoz zelene zabezpečuje na dohodu s jedným zamestnancom, ktorý má k dispozícii vlastné vozidlo. Na údržbu verejnej zelene boli použité finančné prostriedky vo výške 2 790 €.

Údržba miestnych komunikácií – údržba miestnych komunikácií zahŕňa zimnú a letnú údržbu. Pod zimnú údržbu patrí pluhovanie ciest. Letná údržba zahŕňa vysprávky, čistenie a opravu miestnych komunikácií. Na údržbu bolo v roku 2014 vyčlenených 8 927 €.

Prevádzka Domu smútku – Fungovanie Domu smútku zabezpečuje 1 zamestnanec na Dohodu o pracovnej činnosti. Prevádzka zahŕňa všetky činnosti spojené s pohrebným aktom a upratovanie Domu smútku a jeho okolia. Na jeho prevádzku boli v roku 2014 použité finančné prostriedky vo výške 2 869 €.

6.2 Podnikateľská činnosť

V období mesiacov apríl až november sa Obecný podnik podieľa na kompletnej údržbe areálu Nemeckého vojenského cintorína vo Važci v lokalite Na Petrovskej. Jedná sa predovšetkým

o kosenie a zozbieranie trávy, údržbu krovín, čistenie chodníkov, náhrobných krížov a epitaxných tabúľ. Na túto činnosť zamestnáva Obecný podnik 1 pracovníka. Už niekoľko rokov Obecný podnik spolupracuje pri údržbe Nemeckého vojenského cintorína s príslušníkmi pracovnej brigády Bundeswehr. V mesiaci september sa podieľali na výmene šindľového zastrešenia na vstupnej bráne a obvodovom múre. Pracovnú brigádu zavŕšili položením vencov na tunajšom nemeckom vojenskom cintoríne a symbolicky vzdali úctu všetkým padlým vojakom. Pietneho aktu sa zúčastnili zástupcovia Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko na Slovensku – vojenský ataše Lars Ukerwitz a jeho nástupca Rudiger Heinrich, zástupkyne Ministerstva vnútra SR, rektor Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši Boris Ďurkech i zástupcovia obce. Pri vyhodnocovaní pracovnej brigády odovzdal Boris Ďurkech pamätnú medailu kapitánovi Feddemu za dlhoročnú pomoc a spoluprácu pri obnove vojnových hrobov. Nemecký vojenský cintorín vo Važci je najväčší zo šiestich cintorínov z druhej svetovej vojny na Slovensku. Pod Vysokými Tatrami spočíva vyše 8100 padlých nemeckých vojakov.

7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

Názov rozpočtovej organizácie: Základná škola s materskou školou

Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 339, 032 61 Važec

Telefón: 044/52 94 126, mobil 0918469242

E-mail: zs.vazec@stonline.sk

Zriaďovateľ: Obec Važec, Na Harte 19, 032 61 Važec

Školský rok 2014/2015

7.1 Orgány školy

Vedúci zamestnanci školy:

Riaditeľ: Mgr. Agáta Ilavská
Zástupkyne: Mgr. Viera Jakúbeková, Daša Zubajová

Rada školy:

Predseda:	Drahuš Lukáč – zástuca rodičov
Pedagogickí zamestnanci:	Mgr. Ivana Gočová, Mgr. Eva Fedorová, Martina Kleinová
Ostatní zamestnanci:	Michal Ilavský
Zástupcovia rodičov:	Jana Pušková, Radoslav Kováč
Zástupca zriaďovateľa:	Peter Jacko
Iní:	Daniel Šeďo, Ján Jurčo ml, Ján Jurčo st.

Žiacky parlament:	slúži ako poradný orgán školy
4.A	Sarah Ilavská
4.B	Sandra Rybková
5. trieda	Sofia Kleinová, Michal Kuzmiak
6. trieda	Viktória Chovanová, Filip Karik
7. trieda	Alena Čupková, Ľubomír Čupka
8. trieda	Silvia Šuleková, Kristína Žuffová
9. trieda	Milan Pačaj, Martin Bartko

7.2 Počet tried a žiakov

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	3. a 4. špec.	1.a 5.špec.	spolu
počet tried	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	12
počet žiakov	20	21	17	34	23	24	16	17	13	8	8	201

7.3 Aktivity školy

Škola podniká mnohé aktivity, vďaka ktorým sa prezentuje na verejnosti. Okrem rôznych koncertov, predstavení a Obecných akcií, na ktorých sa zúčastňujú deti sú to aj rôzne tvorivé dielne, ktoré sa organizujú pri príležitostí rôznych sviatkov ako napríklad Vianočné, Veľkonočné alebo Hallowen tvorivé dielne. Škola taktiež spolupracuje s rôznymi organizáciami a štátnymi inštitúciami, ktoré organizujú v Základnej škole rôzne prednášky. V školskom roku 2014/2015 to boli prednášky pod názvom Eko týždeň, Deň vody, Šikanovanie a násilie na školách, a ďalšie prednášky v spolupráci s NAPANTom, Okresnou prokuratúrou, Policajným zborom, Červeným krížom ainými.

Škola organizuje už tradične lyžiarsky a plavecký výcvik. Okrem týchto akcií sa organizujú aj rôzne iné aktivity ako: Deň Zeme – úprava okolia školy s projektami ďalej týždeň zdravej výživy – príprava zdravých jedál spojená s výstavkou, Karneval pre žiakov ZŠsMŠ, Zber papiera, Športové dni, Separácia odpadu – návšteva zberného dovar v Liptovskom Mikuláši, Deň narcisov, zážitkové aktivity ako Faraónovo tajomstvo, Sokoliarske vystúpenie a množstvo iných. Škola vydáva tiež vlastný školský časopis pod názvom „Pod lavicou“.

7.4 Projekty

A) Dlhodobé

Recyklohry - projekt zameraný na ochranu životného prostredia, **Neseparujte sa, separujte s nami** - projekt zameraný na triedenie odpadu a environmentálnu výchovu, **Poznávaj jazyk a život susedov** - projekt s partnerskou školou J.A.Komenského Blatná – ČR, **Mliečny program** - projekt podporuje a propaguje zdravé stravovacie návyky založené na konzumácii mlieka a mliečnych výrobkov, **Zdravá škola** - projekt podporuje zdravý životný štýl

B) Krátkodobé

MRK1 - trojročný projekt z Európskeho sociálneho fondu, **MRK2** - pokračovanie MRK1 (Vzdelávanie pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít), **Klub COOPáčik** - projekt zameraný na trávenie voľného času športovými aktivitami, **Jednota futbal cup** - projekt zameraný na športové aktivity - futbal

C) V školskom roku 2014/2015 bol školou vypracovaný projekt - projekt v rámci ochrany životného prostredia : SPPoločne

7.5 Materiálno-technické podmienky

Škola je umiestnená v budove pavilónového typu (4 pavilóny). Jeden pavilón nemá dokončené druhé poschodie, kde by mala byť školská knižnica a učebne. V roku 2012/2013 prešla škola rekonštrukciou. Vybudoval sa bezbariérový vstup a sociálne zariadenie pre imobilných, zateplili sa dva pavilóny, na ktorých boli vymenené i okná. V tejto časti budovy sa nachádza materská škola, 2 kmeňové triedy základnej školy, počítačová učebňa, Važecká izba (regionálna výchova), školská jedáleň a kuchyňa. Tieto priestory boli v prevádzke druhý školský rok. V časti, ktorá nie je zrekonštruovaná sú umiestnené ostatné priestory základnej školy a telocvičňa. Táto časť potrebuje výmenu okien a zateplenie, aby sme mohli šetriť finančné prostriedky na vykurovanie. Zriaďovateľ podal projekt na rekonštrukciu tejto časti z prostriedkov európskych fondov. Výsledok by mal byť známy do konca kalendárneho roku 2015.

V škole sa nachádza 12 kmeňových učební, 2 počítačové učebne, jedna učebňa na delenie jazykov a dve na delenie náboženskej výchovy a telocvičňu s príslušenstvom. V tomto školskom roku sme zriadili školské dielne , školskú kuchynku a kabinet výchovného poradcu,

ktoré budeme využívať od budúceho školského roku. Máme štyri učebne s interaktívnymi tabuľami, dve oddelenia ŠKD , miestnosť na využívanie audiovizuálnej techniky, kabinety, ambulanciu detskej lekárky. Veľkým nedostatkom je chýbajúci športový areál (bežecká dráha, skok do diaľky a pod., ktorý zriaďovateľ prerobil na futbalové ihrisko a taktiež chýbajúce priestory pre školskú knižnicu a čitáreň. V tomto školskom roku bolo vybudované a dané do prevádzky multifunkčné ihrisko, ktoré slúži pre športovú činnosť na vyučovanie telesnej výchovy i na záujmovú činnosť.

7.6 Úspechy a nedostatky

Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky:

Škola zaznamenáva dobré výsledky vo vzdelávaní žiakov, všetci prihlásení žiaci boli aj prijatí na stredné školy (100% úspešnosť), kde sa hlásili. Starostlivosť o nadaných žiakov (súťaže, olympiády atď.). Starostlivosť o začlenených žiakov (individuálne vzdelávacie plány, spolupráca s rodičmi). Starostlivosť o žiakov vyžadujúcich špecifické podmienky vzdelávania (špeciálne triedy, asistenti učiteľa, spolupráca so Špeciálnou základnou školou). Spolupráca so zákonnými zástupcami žiakov, eliminovanie výchovných problémov. Mimoškolská činnosť - dobré výsledky, ponuka rôznych záujmových krúžkov. Vzdelávanie zamestnancov - dobrá počítačová gramotnosť pedagogických zamestnancov, využívanie interaktívnych tabúľ a zavádzanie moderných vyučovacích metód vo vyučovaní (aktualizačné vzdelávanie - IKT).

Oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň výchovy a vzdelávania zlepšiť:

Za neúspech považujeme výsledky Testovanie 9 (monitoring), kde sme v slovenskom jazyku literatúre skončili 7,45 % pod celoslovenským priemerom a v matematike 11,91% pod celoslovenským priemerom. Tento výsledok bol ovplyvnený hlavne slabými výsledkami žiakov (13 žiakov v 9.ročníku), ktorí nemali záujem o vzdelávanie a je ťažké motivovať ich pre učenie.

Škola nemá dostatočne vybudovaný športový areál na výučbu telesnej výchovy, čo negatívne vplýva na kvalitu hodín telesnej výchovy.

Návrh opatrení:

Na zlepšenie výsledkov žiakov 9.ročníka v celoslovenskom Testovaní 9 sme pridali žiakom po jednej vyučovacej hodine cvičení z matematiky a zo slovenského jazyka a literatúry. V spolupráci so zriaďovateľom dobudovať doskočisko pre skok do diaľky (pri multifunkčnom ihrisku) , bežeckú dráhu na šprint a na zimu ľadovú plochu na korčuľovanie.

7.7 Psychohygienické podmienky

Vyučovanie začína o 8,00 hodine. Rozvrh hodín bol vypracovaný v súlade so psychohygienickými podmienkami. Prestávky počas vyučovania sú desaťminútové, po 3.vyučovacej hodine je veľká dvadsaťminútová prestávka. Žiaci majú podľa poslednej vyučovacej hodiny obedňajšiu prestávku (po 4., 5., najneskôr po 6. vyučovacej hodine t.j. o 13,30 hod.). Náboženská a etická výchova bola realizovaná jedenkrát v týždni o 7,00 hod. po prerokovaní a schválení v pedagogickej rade a so súhlasom rodičov.

7.8 Voľno časové aktivity

Názov záujmového krúžku	Počet skupín	Vedúci
Aerobic st. žiačky 6. - 9. roč.	1	p. Jana Pastuchová
Aerobic MŽ 3.-5. ročník	1	p. Jana Pastuchová
Detský folklórny súbor Podkrivánček	1	Mgr. Jana Šuleková
Futbal 1.-4. Tr.	1	Mgr. Marek Baláž
Futbal 5.-9. ročník	1	Mgr. Marek Baláž
Zdravotnícky krúžok	1	p. Jana Matejková
Zábavná angličtina	1	Mgr. Marek Molnár
Strelecký krúžok	1	p. Ján Jurčo
Stolný tenis	1	Mgr. Marek Molnár
Tvorivé spracovanie materiálu	1	Mgr.Miroslava Juhásová
Tvorivé spracovanie materiálu	1	Mgr. Eva Fedorová
Počítačový krúžok	1	Ing.Zdeno Baráni, PhD.
Počítačový krúžok	1	Ing.Zdeno Baráni, PhD.
Výtvarný krúžok	1	p.Stachová
Bedmintonový krúžok		Mgr.Miroslava Juhásová

7.9 Spolupráca školy s rodičmi

Spolupráca školy s rodičmi je založená na spolupráci cez Radu rodičov pri ZŠ s MŠ Važec, hlavne s výborom. Predsedníčkou Rady rodičov je pani Miroslava Michalíčková a výbor Rady rodičov veľmi dobre pomáha škole jednak finančne (plavecký, lyžiarsky výcvik,

cestovné na rôzne súťaže, školské výlety a exkurzie, drobné odmeny na rôzne aktivity, Deň detí a iné) a jednak spolupracuje pri organizovaní rôznych akcií pre deti (karneval, Deň detí, športový deň atď.) a podieľa sa aj na materiálno-technickom vybavení školy. Každá trieda má zastúpenie v Rade rodičov cez triedneho dôverníka, taktiež rodičia sú členmi Rady školy, kde je predseda pán Drahuš Lukáč a títo priebežne informujú ostatných rodičov s dianím v škole na plenárnych schôdzach, triednych schôdzkach, alebo osobnými stretnutiami.

7.10 Spolupráca školy a verejnosti

Naša škola spolupracuje na území obce s rodičmi, zriaďovateľom a rôznymi organizáciami v obci (PD Važec, Urbár Važec, Červený kríž, Poľovnícke združenie Kriváň, Športový klub Kriváň, Dobrovoľný hasičský zbor, farské úrady, Jednota dôchodcov, atď.) pri rôznych akciách (Úcta k starším, Oslobodenie obce, Vianočné trhy, Otváranie studničiek, Deň matiek, Deň žien, Deň detí, Vianočná akadémia, Voňavé Vianoce, výstavy, brigády, besedy, kurzy, atď.) V rámci okresu spolupracujeme s Palkovým centrom, Okresnou prokuratúrou, PZ Lipt. Mikuláš, PZ Lipt. Hrádok, NAPANT, Múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva L. Mikuláš, atď. V budúcnosti budeme pokračovať v osvedčených aktivitách (Deň otvorených dverí, kultúrne, športové akcie a iné). Umožníme realizovať v priestoroch školy aktivity zamerané na záujmy detí a aktívne využívanie voľného času, taktiež priestory telocvične na športové aktivity športového klubu Kriváň.

8. POSLANIE, VÍZIE A CIELE

8.1 Spolu to dokážeme...

„Splnením naplánovaných aj keď náročných úloh a stanovených priorít v ekonomickej, sociálnej a kultúrnej oblasti, zabezpečiť spokojnosť všetkých spoločenských vrstiev obyvateľstva, ktorým dosiahnutá plnohodnotná kvalita života, umožní využiť svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti v prospech ďalšieho napredovania našej obce. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu, využiť na prezentáciu prírodné bohatstvo a krásu podtatranského kraja a tiež hrdosť Važťanov na kultúrne tradície a zvyklosti svojich predkov“.

8.2 Poslanie a ciele

Keďže už niekoľko rokov nebolo investované do obecného majetku, stav týchto nehnuteľností je schátraný. Prioritou do ďalších rokov bude tento majetok zrekonštruovať

a rozšíriť jeho využitie najmä z dôvodu, že chceme zabezpečiť zníženie energetickej náročnosti zvýšením ekonomickej efektívnosti. Keďže klesá aktivizácia občanov v obci, je našou ďalšou prioritou zapojiť ľudí do diania v obci v čo najväčšom počte, nie len čo sa týka kultúrnych či športových podujatí ale taktiež sa podieľať na zveľaďovaní obce. Keďže Važec je obec, ktorá sa môže pýšiť prírodným bohatstvom a krásou podtatranského kraja s bohatými kultúrnymi tradíciami a zvyklosťami predkov, je potrebné zamerať sa najmä na prezentáciu a propagáciu týchto krás, čím chceme do našej obce v budúcnosti prilákať viac turistov a návštevníkov. Prezentáciu a propagáciu chceme zabezpečiť najmä vďaka spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom, Liptovským múzeom, Správou slovenských jaskýň a súkromným Poľnohospodárskym múzeom. Aby naša obec bola turisticky zaujímavou oblasť, chceme vybudovať cyklistické a turistické trasy, vybudovať trate pre bežecké lyžovanie, vybudovať vyhliadkovú vežu a požičovňu elektrobicyklov. V obci žijú obyvatelia, ktorí sú známi svojou pracovitosťou a schopnosťou dosiahnuť vytýčené ciele, existuje v nich viera v schopnosť dosiahnuť lepšiu kvalitu života. Poslanci aj pracovníci úradu majú dobré predpoklady pre dosiahnutie tejto zmeny. Silnou potrebou je zvýšiť v obci počet kvalifikovaných pracovníkov keďže sa v obci nachádza ekonomicky aj vzdelanostne slabá skupina nezamestnaných Rómov, ktorých je potrebné podporiť v oblasti vzdelávania. V obci sa pripravuje viacero sociálne orientovaných investičných zámerov ako napríklad Domov pre týrané ženy. Keďže obec nedisponuje žiadnymi pozemkami vhodnými na domovú výstavbu, je ďalšou prioritou tieto pozemky zabezpečiť spolu s inžinierskymi sieťami. Vzhľadom k bezpečnosti v obci a dobrej informovanosti turistov chcem v obci osadiť smerové tabule a dopravné značky. Obec poskytuje zdravotnému stredisku nevyhovujúce priestory na ich prevádzkovanie, preto sa chceme taktiež zamerať na vyriešenie tejto situácie a vybudovať priestory pre ďalšie fungovanie obvodného lekára, detského lekára a stomatológa. Ďalšou prioritou obce je zlepšovať kondíciu našich občanov, čo chceme zabezpečiť najmä vybudovaním hokejového ihriska, posilňovne, rekonštrukciou futbalového ihriska a upravením voľného priestranstva pre rôzne outdoorové aktivity. V živote je dôležité taktiež umelecké vzdelanie a keďže dopyt našich detí po hudobnom vzdelaní je čoraz väčší chceme do budúcna spolupracovať s umeleckou školou a zabezpečiť zriadenie elokovaného pracoviska v našej obci. Za prioritu taktiež považujeme zabraňovanie vzniku nelegálnych skládok, zameranie sa na čistotu verejných priestranstiev a zveľaďovaní obce. Veríme, že v spolupráci s občanmi sa nám podarí viesť našu obec vpred a dúfame, že ich aktívna komunikácia s poslancami a obecným úradom povedie našu obec k prosperite.

9. ROZPOČET OBCE NA ROK 2014

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet na rok 2014. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10, odsek 7 , zákona č. 583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2014 bol zostavený ako vyrovnaný .

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 222.849 € a kapitálový rozpočet ako schodkový so schodkom 181.007 € .Finančné operácie sú navrhované so schodkom 41.842 € . Prebytok bežného rozpočtu bol použitý na kapitálové výdavky a na splácanie istiny z úverov, ktoré sú zaradené vo výdavkových finančných operáciách.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2014. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 19.12.2013,uznesením č.132/2013.

Schválený rozpočet obce bol v priebehu rozpočtového roka 2014 upravovaný jedenásťkrát.

Rozpočtové opatrenia schválené obecným zastupiteľstvom a starostom obce :

Porad. číslo	dátum zmeny	Číslo uznesenia OZ	zmena rozpočtu v príjmoch v €	zmena rozpočtu vo výdavkoch v €
1.	13.3.2014	28/2014	+ 7.753	+ 7.753
2.	28.3.2014	roz.opatr. starostu obce	+ 152	+ 152
3.	30.4.2014	59/2014	+ 7.710	+ 7.710
4.	29.5.2014	82/2014	0	0
5.	26.6.2014	94/2014	+ 400	+ 400
6.	24.7.2014	105/2014	- 15	- 15
7.	21.8.2014	120/2014	+ 221.128	+ 221.128
8.	29.10.2014	150/2014	+ 1.221	+ 1.221
9.	5.12.2014	164/2014	+ 489	+ 489
10.	12.12.2014	roz.opatrenie starostu obce	+ 577	+ 577
11.	31.12.2014	roz.opatrenie starostu obce	+ 967	+ 967

Rozpočet obce k 31.12.2014

	rozpočet schválený v €	**rozpočet po zmenách v €**	**skutočnosť k 31.12.2014**	**% plnenia**
Príjmy celkom	**1.194.135**	**1.434.517**	**1.202.969,53**	**83,9**
Z toho :				
Bežné príjmy	1.139.635	1.179.009	1.166.798,08	98,9
Kapitálové príjmy	49.000	49.255	30.624,18	62,2

Finančné príjmy	0	200.753	753,38	0,4
Príjmy RO – ZŠ s MŠ	5.500	5.500	4.793,89	87,1
Výdavky celkom	**1.194.135**	**1.434.517**	**1.082.266,60**	**75,4**
Z toho :				
Bežné výdavky	377.936	406.233	355.010,41	87,4
Kapitálové výdavky	230.007	441.847	148.279,40	33,6
Finančné výdavky	41.842	41.842	41.643,05	99,5
Výdavky RO – ZŠ s MŠ	544.350	544.595	537.333,74	98,7
Hospodárenie za r.2014			**+ 120.702,93**	

Rozpočty na roky 2014 -2016

Schválený rozpočet príjmov na rok 2014 s výhľadom na roky 2015-2016 (spolu s rozpočtovou organizáciou)

rozpočet	skutočnosť roku 2013 v €	schválený rozpočet na rok 2014 v €	plán na rok 2015 v €	plán na rok 2016 v €
bežný	**1.155.756,19**	**1.139.635,00**	**1.208.466,00**	**1.183.500,00**
kapitálový	**297.109,31**	**49.000,00**	**19.130,00**	**0**
FO príjmové	**12.244,00**	**0**	**0**	**0**
Príjmy RO	**4.757,32**	**5.500,00**	**4.300,00**	**4.300,00**
CELKOM	**1.469.866,82**	**1.194.135,00**	**1.231.896,00**	**1.187.800,00**

Schválený rozpočet výdavkov na rok 2014 s výhľadom na roky 2015 – 2016 (spolu s rozpočtovou organizáciou)

rozpočet	skutočnosť roku 2013 v €	schválený rozpočet na rok 2014 v €	plán na rok 2015 v €	plán na rok 2016 v €
bežný	**349.297,55**	**377.936,00**	**420.234,00**	**382.905,00**
kapitálový	**103.264,66**	**230.007,00**	**192.278,00**	**186.647,00**
FO výdavkové	**330.118,09**	**41.842,00**	**41.842,00**	**38.248,00**
Výdavky RO	**520.364,87**	**544.350,00**	**577.542,00**	**580.000,00**
CELKOM	**1.303.045,17**	**1.194.135,00**	**1.231.896,00**	**1.187.800,00**

9.1 Rozbor plnenia príjmov za rok 2014

Členenie podľa druhu príjmov :

Bežné príjmy	Rozpočet po zmenách k 31.12.2014 v €	Skutočnosť plnenia k 31.12.2014	% plnenia
daňové príjmy	627.000	620.780,58	99,01
nedaňové príjmy	107.847	99.506,33	92,27
granty	200	200,00	100,00

transfery	443.962	446.311,17	100,53
spolu	**1.179.009**	**1.166.798,08**	**98,96**

Kapitálové príjmy	**Rozpočet po zmenách k 31.12.2014 v €**	**Skutočnosť plnenia k 31.12.2014**	**% plnenia**
Predaj pozemkov	255	659,02	258,4
PPA – viacúčel.ihrisko	30.000	29.965,16	99,9
PPA – asfaltovanie MK	19.000	0	0
spolu	**49.255**	**30.624,18**	**62,2**

Príjmové finančné operácie	**Rozpočet po zmenách k 31.12.2014 v €**	**Skutočnosť plnenia k 31.12.2014**	**% plnenia**
Zostatok prostriedkov z predch,rokov – ZŠ s MŠ	753	753,38	100,0
Prevod z RF	200.000	0	0
Spolu	**200.753**	**753,38**	**0,4**

Bežné príjmy rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou

- prenájom priestorov 1.132,32 €
- poplatky za materskú školu, ŠKD, 2.406,50 €
- prevádzková réžia ŠJ 977,00 €
- za vyradený materiál (odovzdaný do šrotu) 278,07 €

9.2 Čerpanie výdavkov za rok 2014

Bežné výdavky

Funkčná klasifik.		**rozpočet po zmenách v €**	**skutočnosť k 31.12.2014**	**% plnenia**
01.1.1.6	Obec	316.112	284.303,13	89,9
01.1.2	audit, hlav.kontrolór, bank.popl.	11.115	10.818,17	97,3
01.3.3	Matrika	2.869	2.869,09	100,0
01.7.0	splátka úrokov	24.500	16.234,99	66,3
03.2.0	požiarna ochrana	6.200	5.440,97	87,8
04.5.1.3	miestne komunikácie	0	0	0

05.4.0	životné prostredie	222	221,37	99,7
06.2.0	podpora zamestnanosti	1.000	872,11	87,2
06.3.0	vodné, stočné	8.500	5.109,09	60,1
06.4.0	verejné osvetlenie	250	251,52	100,6
08.1.0	Šport	7.000	7.000,00	100,0
08.2.0.5	knižnica	300	298,85	99,6
08.2.0.9	Kultúra	13.900	9.787,09	70,4
08.4.0	dom smútku, členské príspevky	3.250	2.899,46	89,2
09.5.0	Školenie	350	322,00	92,0
09.5.0.2	transfer pre CVČ	4.405	4.157,50	94,8
10.2.0.2	opatrovateľská služba	2.050	435,11	21,2
10.4.0	sociálna výpomoc	500	289,40	57,9
10.7.0	strava v hmotnej núdzi	3.710	3.700,56	99,7
	transfer ZŠ s MŠ	544.595	537.333,74	98,7
	Bežný výdaj celkom	**950.828**	**892.344,15**	**93,9**

Bežné výdavky rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou

	Rozpočet Schválený	**Rozpočet po zmenách**	**Skutočnosť čerpania k 31.12.2014**	**%**
Základná škola	403.350	413.595	410.471,14	99,2
Materská škola	70.800	61.140	60.289,47	98,6
Školský klub detí	20.600	20.260	19.492,48	96,2
Školská jedáleň	49.600	49.600	47.080,65	94,9
spolu	**544.350**	**544.595**	**537.333,74**	**98,7**

Kapitálové výdavky

Funkčná klasifik.		**rozpočet po zmenách v €**	**skutočnosť k 31.12.2014**	**% plnenia**
01.1.1.6	MK Pastierske	9.480	3.011,32	31,7
	Vodovod Pastrierske-rozšírenie	6.140	180,00	2,9
	Územný plán – zmena č. 1	1.000	0	0
	Kamerový systém -areál ZŠ	2.000	1.971,22	98,6
	Chodník k ZŠ s MŠ	36.000	34.313,95	95,3
	Viacúčelové ihrisko – areál ZŠ	5.500	1.462,80	26,6
	Staničky separovaného zberu	7.700	7.601,40	98,7
	Detské ihrisko – areál ZŠ	8.000	7.993,38	99,9
	Potraviny Konzum-rekonštrukcia	39.600	33.348,72	84,2
	Rekonštr.starej budovy MŠ (PD)	50.000	8.890,00	17,8
	PD zateplenie telocvične ZŠ	990	990,00	100,0
	PD zateplenie Konzum	400	400,00	100,0
	PD zateplenie OÚ	950	950,00	100,0
	Asfaltovanie MK	46.570	46.156,61	99,1

	Starý vodojem	1.010	1.010,00	100,0
	Asfaltovanie MK z prostr. RF	50.000	0	0
	Zateplenie OU z prostr. RF	50.000	0	0
	Rekonštr.starej budovy MŠ z RF	100.000	0	0
	Rezerva na investičné akcie	26.507	0	0
	Kapitálový výdaj celkom	**441.847**	**148.279,40**	**33,6**

Výdavkové finančné operácie

Funkčná klasifik.		**rozpočet po zmenách v €**	**skutočnosť k 31.12.2014 v €**	**% plnenia**
01.7.0	Sberbank – splátka úveru	13.842	13.841,88	100,0
	ŠFRB-splátky úverov 8bj, 16 bj	28.000	27.801,17	99,3
	Finančné operácie celkom	**41.842**	**41.643,05**	**99,5**

	Splátka istiny za rok 2014	Splátka úrokov za rok 2014	celkom
Sberbank	13.841,88	538,56	14.380,44
ŠFRB - 8 bj	17.550,55	4.435,85	21.986,40
ŠFRB – 16 bj	10.250,62	11.260,58	21.511,20

9.3 Hospodárenie príspevkovej organizácie

Obec je zriaďovateľom príspevkovej organizácie Obecný podnik Važec.
Na zabezpečenie hlavnej činnosti Obecného podniku bol v roku 2014 poskytnutý z rozpočtu obce transfer vo výške 85.826,97 €.
Vlastné príjmy hlavnej činnosti Obecného podniku boli vo výške 529,81 € za predaj odpadových nádob a pripísaných bankových úrokov.
Presun na hlavnú činnosť z čistého zisku podnikateľskej činnosti z predchádzajúcich rokov bol vo výške 1.560,44 € .

Čerpanie transferu na verejnoprospešné služby :

- bankové poplatky 161,47 €
- údržba miestnych komunikácií 8.927,22 €
- vývoz TKO 48.958,37 €
- verejné osvetlenie 23.964,86 €
- verejná zeleň 2.790,10 €
- prevádzka domu smútku 2.869,20 €
- miestny rozhlas 246,00 €

Analýza čerpania nákladov a výnosov

	Hlavná činnosť	**Podnikateľská činnosť**
Náklady :		
Spotrebované nákupy	23.738,32	3.320,87
Služby	56.555,12	4.139,24
Osobné náklady	4.578,68	19.629,39
Dane a poplatky	2.188,94	80,63
Ostatné prevádzkové náklady	0	60,00
Odpisy, rezervy	0	2.439,72
Finančné náklady	161,25	227,10
Daň z príjmov	0,22	564,51
Náklady spolu	**87.222,53**	**30.461,46**
Výnosy :		
Tržby za vlastné výkony	528,28	31.428,60
Zúčtovanie rezerv	0	603,00
Finančné výnosy	1,53	3,91
Výnosy z transferov	85.826,97	0
Výnosy spolu	**86.356,78**	**32.035,51**
Výsledok hospodárenia po zdanení	**-865,75**	**+ 1.574,05**

9.4 Rozpočet obce za rok 2014 podľa programov

program	**rozpočet schválený**	**rozpočet upravený**	**čerpanie k 31.12.2014**	**% plnenia**
1 plánovanie	**10.730,00**	**12.065,00**	**11.633,97**	**96,4**
2 propagácia	**6.900,00**	**7.325,00**	**7.045,24**	**96,2**
3 interné služby	**6.200,00**	**19.567,00**	**16.751,41**	**85,6**
4 služby občanom	**3.818,00**	**3.869,00**	**3.825,10**	**98,9**
5 bezpečnosť	**6.200,00**	**6.200,00**	**5.440,97**	**87,8**
7 pozemné komunik.	**0**	**0**	**0**	**0**
8 kultúra	**14.200,00**	**14.200,00**	**10.085,94**	**71,0**
9 vzdelávanie	**544.350,00**	**544.595,00**	**537.333,74**	**98,7**
10 šport	**7.000,00**	**7.000,00**	**7.000,00**	**100,0**
11 prostredie pre život	**250,00**	**250,00**	**251,52**	**100,6**
14 sociálne služby	**2.550,00**	**2.550,00**	**724,51**	**28,4**
15 dlhová služba	**66.342,00**	**66.342,00**	**57.878,04**	**87,2**
16 podporná činnosť	**525.595,00**	**750.554,00**	**424.296,16**	**56,5**
celkom				
	1.194.135,00	**1.434.517,00**	**1.082.266,60**	**75,4**

9.5 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2014

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2014 v EUR
Bežné príjmy spolu	**1.171.591,97**
z toho : bežné príjmy obce	1.166.798,08
bežné príjmy RO	4.793,89
Bežné výdavky spolu	**892.344,15**
z toho : bežné výdavky obce	355.010,41
bežné výdavky RO	537.333,74
Bežný rozpočet	**+ 279.247,82**
Kapitálové príjmy spolu	**30.624,18**
z toho : kapitálové príjmy obce	30.624,18
kapitálové príjmy RO	0
Kapitálové výdavky spolu	**148.279,40**
z toho : kapitálové výdavky obce	148.279,40
kapitálové výdavky RO	0
Kapitálový rozpočet	**-117.655,22**
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	**+161.592,60**
Príjmy z finančných operácií	753,38
Výdavky z finančných operácií	41.643,05
Rozdiel finančných operácií	**-40.889,67**
Hospodárenie obce- prebytok	**+120.702,93**
Vylúčenie z prebytku hospodárenia	**-3.488,04**
Upravené hospodárenie obce	**+117.214,89**

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov z prebytku rozpočtu vylučujú :

- nevyčerpané prostriedky ZŠ s MŠ vo výške 323,00 €
- nevyčerpané prostriedky fondu opráv a údržby 3.165,04 €

Prebytok rozpočtu v sume 161.592,60 € zistený podľa § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravený o nevyčerpané prostriedky v sume 3.488,04 € navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu .
Zostatok finančných operácií v sume – 40.889,67 € bol v roku 2014 krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Na základe uvedených skutočností navrhujeme na samostatný bankový účet rezervného fondu previesť skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2014 vo výške 117.214,89 €

9.6 Bilancia aktív a pasív podľa stavu k 31.12.2014

Materská účtovná jednotka

AKTÍVA

Názov	Počiatočný stav k 1.1.2014	Konečný stav k 31.12.2014
Neobežný majetok spolu	**3.290.253,55**	**3.212.793,27**
Z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	1.935,00	1.935,00
Dlhodobý hmotný majetok	2.666.548,95	2.589.088,67
Dlhodobý finančný majetok	621.769,60	621.769,60
Obežný majetok spolu	**2.524.231,12**	**2.567.147,11**
Z toho :		
Zásoby	587,00	461,50
Zúčtovanie medzi subjekt.VS	2.061.666,60	1.967.785,36
Pohľadávky	41.674,67	47.356,81
Finančné účty	420.302,85	551.543,44
Poskytnuté návratné fin.výpomoci	0	0
Časové rozlíšenie	**2.943,90**	**2.228,33**
SPOLU MAJETOK	**5.817.428,57**	**5.782.168,71**

PASÍVA

Názov	Počiatočný stav k 1.1.2014	Konečný stav k 31.12.2014
Vlastné imanie	**3.620.773,82**	**3.716.803,64**
Z toho :		
Nevysporiadaný VH	3.555.387,38	3.620.773,82
VH za bežné účtovné obdobie	+ 65.386,44	+ 96.029,82
Rezervy	**8.606,00**	**810,00**
Zúčtovanie medzi subjekt.VS	**0**	**0**
Dlhodobé záväzky	**727.203,49**	**698.670,36**
Krátkodobé záväzky	**63.316,27**	**70.438,26**
Bankové úvery	**37.932,27**	**24.090,39**
Časové rozlíšenie	**1.359.596,72**	**1.271.356,06**
Vlastné imanie a záväzky spolu	**5.817.428,57**	**5.782.168,71**

9.6.1 Vývoj pohľadávok a záväzkov

Pohľadávky

Pohľadávky	Stav k 31.12.2013 v €	Stav k 31.12.2014 v €
Pohľadávky do lehoty splatnosti	8.089,86	7.062,61
Pohľadávky po lehote splatnosti	39.986,13	46.695,52

Pohľadávky z daňových príjmov sú vo výške 4.258,10 € , pohľadávky z nedaňových príjmov vo výške 36.333,13 € ,iné pohľadávky 8.892,26 € , ostatné pohľadávky 4.274,64 € .

Záväzky

Záväzky	**Stav k 31.12.2013 v €**	**Stav k 31.12.2014 v €**
Záväzky do lehoty splatnosti	790.519,76	769.108,62
Záväzky po lehote splatnosti	0	0

Krátkodobé záväzky vo výške 42.637,09 € predstavujú záväzky z neuhradených faktúr ,záväzky voči zamestnancom za mzdy december 2014 , zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia a daň zo mzdy za mesiac december 2014.
Dlhodobé záväzky sú evidované vo výške 726.471,53 €, z toho úver ŠFRB vo výške 726.140,77 € .

Prehľad o stave a vývoji dlhu

Úver	**Zostatok k 31.12.2014**	**Splatnosť úveru**
ŠFRB – výstavba 16 bytov.domu	279.066,84	rok 2032
ŠFRB – výstavba 2 x 8 byt.domu	447.073,93	rok 2037
Sberbank –výstavba 16 byt.domu	24.090,39	rok 2016

9. 7 Výsledok hospodárenia

materská jednotka - vývoj nákladov a výnosov za rok 2014

Názov	**skutočnosť k 31.12.2013**	**skutočnosť k 31.12.2014**
Náklady	**740.311,00**	**878.398,28**
50 – spotrebované nákupy	32.860,27	40.679,05
51 – služby	47.605,11	53.960,35
52 – osobné náklady	116.245,94	102.629,49
53 – dane a poplatky	2.325,25	856,62
54 – ost.náklady na prevádzkovú činnosť	6.701,23	77.344,83
55 – odpisy ,rezervy a opravné položky	185.194,44	184.003,53
56 – finančné náklady	31.235,27	22.664,59
57 – mimoriadne náklady	0,00	0
58 – náklady na transfery	318.072,90	396.188,64
59 – dane z príjmov	70,59	71,18
Výnosy	**805.697,44**	**974.428,10**
60 – tržby za vlastné výkony a tovar	20.234,85	16.900,01
63 – daňové a colné výnosy	602.256,59	629.606,92
64 – ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	61.689,91	68.814,96
65 – zúčtovanie rezerv a OP	7.547,10	107.571,40
66 – finančné výnosy	455,27	407,44
69 – výnosy z transferov	113.513,72	151.127,37
Výsledok hospodárenia	**+ 65.386,44**	**+ 96.029,82**

9.8 Konsolidovaná účtovná závierka

Údaje o konsolidovanom celku :

- Obec Važec , Na Harte 19, IČO 00315842 materská účtovná jednotka
- Obecný podnik, Na Harte 19, IČO 36137693 dcérska účtovná jednotka
- ZŠ s MŠ , Školská 339, IČO 37810600 dcérska účtovná jednotka

Obec pri konsolidácii postupovala metódou úplnej konsolidácie .
Údaje konsolidovanej súvahy uvádzame v nasledujúcej tabuľke .

A K T Í V A

Názov	skutočnosť k 31.12.2013	skutočnosť k 31.12.2014
Spolu majetok	**5.921.042,64**	**5.882.830,98**
Neobežný majetok spolu	**5.346.698,83**	**5.180.393,76**
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	1.935,00	1.935,00
Dlhodobý hmotný majetok	4.722.994,23	4.556.689,16
Dlhodobý finančný majetok	621.769,60	621.769,60
Obežný majetok spolu	**570.775,51**	**699.500,71**
z toho :		
Zásoby	3.196,72	2.349,13
Zúčtovanie medzi subjektami VS	17.667,30	4.253,57
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	42.902,65	47.356,81
Finančné účty	507.008,84	645.541,20
Časové rozlíšenie	**3.568,30**	**2.936,51**

P A S Í V A

Názov	skutočnosť k 31.12.2013	skutočnosť k 31.12.2014
Vlastné imanie a záväzky spolu	**5.921.042,64**	**5.882.830,98**
Vlastné imanie	**3.657.756,29**	**3.758.498,84**
z toho :		
Výsledok hospodárenia	3.657.756,29	3.758.498,84
Záväzky	**903.217,74**	**852.297,05**
Z toho :		
Rezervy	22.863,57	1.971,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	727.879,28	699.466,56
Krátkodobé záväzky	114.542,62	126.762,66
Bankové úvery a výpomoci	37.932,27	24.096,83
Časové rozlíšenie	**1.360.068,61**	**1.272.035,09**

Okrem konsolidácie majetku a záväzkov obec konsolidovala tiež náklady a výnosy.
Prehľad konsolidovaných nákladov a výnosov uvádzame v nasledujúcej tabuľke .

	Skutočnosť k 31.12.2014			**skutočnosť k 31.12.2013**
	hlavná činnosť	**podnikateľ. činnosť**	**spolu**	
Spolu náklady	**1.321.330,29**	**30.461,46**	**1.351.791,75**	**1.225.788,30**
50- spotrebované nákupy	180.141,04	3.320,87	183.461,91	190.169,48
51 - služby	120.975,95	4.139,24	125.115,19	126.683,64
52 – osobné náklady	544.502,98	19.629,39	564.132,27	544.547,72
53 – dane a poplatky	3.045,56	80,63	3.126,19	4.772,93
54 – ostatné náklady	79.071,20	60,00	79.131,20	8.410,33
55- odpisy,rezervy,OP	353.702,27	2.439,72	356.141,99	306.909,16
56- finančné náklady	24.282,32	227,10	24.509,42	32.903,44
58 – náklady na transfery	15.536,70	0	15.536,70	10.835,50
59 – dane z príjmov	72,27	564,51	636,78	556,10
Spolu výnosy	**1.420.498,79**	**32.035,51**	**1.452.534,30**	**1.281.564,49**
60 – tržby za tovar	47.395,23	31.428,60	78.823,83	80.593,98
63- daňové výnosy	629.606,92	0	629.606,92	602.256,59
64 – ostatné výnosy	73.608,35	0	73.608,35	66.529,17
65 – zúčtovanie rezerv,OP	121.225,97	603,00	121.828,97	21.693,23
66 – finančné výnosy	413,90	3,91	417,81	470,86
69 – výnosy z transferov	548.248,42	0	548.248,42	510.020,66
Výsledok hospodárenia	**+ 99.168,50**	**+ 1.574,05**	**+ 100.742,55**	**+ 55.776,19**

Pohľadávky a záväzky za konsolidovaný celok

Pohľadávky	**stav k 31.12.2013**	**stav k 31.12.2014**
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2.916,52	8.166,60
Pohľadávky po lehote splatnosti	39.986,13	39.190,21

Záväzky	**stav k 31.12.2013**	**stav k 31.12.2014**
Záväzky do lehoty splatnosti	842.421,90	826.229,22
Záväzky po lehote splatnosti	0	0

9.9 Ostatné dôležité informácie

V roku 2014 obec prijala nasledovné transfery :

poskytovateľ	účelové určenie	suma poskytnutých prostr. v €	suma použitých prostriedkov v €	nevyčerpané prostriedky v €
MPSVaR SR	**hmotná núdza**	**12.040,80**	**12.040,80**	**0**
MŽP SR	**životné prostredie**	**221,37**	**221,37**	**0**
MV SR	**evidencia obyvateľov**	**799,46**	**799,46**	**0**
MV SR	**matrika**	**2.869,09**	**2.869,09**	**0**
MDVaRR SR	**doprava a komunik**	**102,04**	**102,04**	**0**
MDVaRR SR	**stavebný úrad**	**2.196,66**	**2.196,66**	**0**
MŠVVaŠ SR	**školstvo**	**382.271,00**	**381.948,00**	**323,00**
ESF	**školstvo projekt mrk**	**27.178,36**	**27.178,36**	**0**
MPSVaR SR	**FSR – TSP,ATSP**	**7.650,66**	**7.650,66**	**0**
MV SR	**ŠR - voľby**	**5.634,85**	**5.634,85**	**0**
MPSVaR SR	**podpora zamestnan.**	**872,11**	**872,11**	**0**
MPaRR SR	**PPA**	**4.494,77**	**4.497,44**	**0**

Popis najvýznamnejších prijatých transferov :

- v rámci projektov „ Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzií marginalizovaných rómskych komunít „ a “ Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy „ refundované oprávnené výdavky vzniknuté v súvislosti so zamestnávaním pedagogických asistentov .
  Projekty sú spolufinancované zo zdrojov EÚ.

Obec v roku 2014 poskytla dotácie v súlade s VZN č. 3/2013 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov	Suma použitých prostriedkov	rozdiel
ŠK Kriváň Važec	7.000,00	7.000,00	0
Komisia pre mládež v Spišskej diecéze Važec	1.000,00	1.000,00	0